פָּרָשַׁת וַיִּשְׁלַח יַעֲקֹב

וַיִּשְׁלַח יַעֲקֹב מַלְאָכִים וְגו'. רִבִּי יְהוּדָה פָּתַח (תהלים צא) **כִּי מַלְאָכָיו יְצַוֶּה לָךְ לִשְׁמָרְךָ בְּכָל דְּרָכֶיךָ, הַאי קְרָא אוּקְמוּהָ חַבְרַיָּיא, דְּהָא בְּשַׁעְתָּא דְּבַר נָשׁ אָתֵי לְעָלְמָא, מִיָּד אִזְדַּמַּן בַּהֲדֵיהּ יֵצֶר הָרָע דְּאִיהוּ מְקַטְרֵג לֵיהּ לְבַר נָשׁ תָּדִיר כְּמָה דְּאַתְּ אָמַר,** (בראשית ד) **לַפֶּתַח חַטָּאת רֹבֵץ. מַאי חַטָּאת רוֹבֵץ, דָּא יֵצֶר הָרָע.**

וְדָוִד הָכִי נָמֵי קָרֵייהּ חַטָּאת דִּכְתִיב, (תהלים נא) **וְחַטָּאתִי נֶגְדִּי תָמִיד, בְּגִין דְּאִיהוּ עָבִיד לֵיהּ לְבַר נָשׁ כָּל יוֹמָא לְמֶחֱטֵי קַמֵּי מָארֵיהּ, וְיֵצֶר הָרָע דָּא לָא אִתְעַדֵּי מִבַּר נָשׁ מִיּוֹמָא דְּאִתְיְלִיד בַּר נָשׁ לְעָלְמִין. וְיֵצֶר הַטּוֹב אָתֵי לְבַר נָשׁ מִיּוֹמָא דְּאָתֵי לְאִתְדַּכָּאָה.**

לשון הקודש

פָּרָשַׁת וַיִּשְׁלַח יַעֲקֹב

וַיִּשְׁלַח יַעֲקֹב מַלְאָכִים וְגו'. רַבִּי יְהוּדָה **פָּתַח,** (תהלים צא) כִּי מַלְאָכָיו יְצַוֶּה לָךְ לִשְׁמָרְךָ בְּכָל דְּרָכֶיךָ. פָּסוּק זֶה בֵּאֲרוּהוּ הַחֲבֵרִים, שֶׁהֲרֵי בְּשָׁעָה שֶׁאָדָם בָּא לָעוֹלָם, מִיָּד מִזְדַּמֵּן עִמּוֹ יֵצֶר הָרָע שֶׁהוּא מְקַטְרֵג לָאָדָם תָּמִיד, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (בראשית ד) לַפֶּתַח חַטָּאת רֹבֵץ. מִי זֶה חַטָּאת רֹבֵץ? זֶה יֵצֶר הָרָע.

וְכָךְ גַּם דָּוִד קָרָא לוֹ חַטָּאת, (תהלים נא) וְחַטָּאתִי נֶגְדִּי תָמִיד, מִשּׁוּם שֶׁהוּא עוֹשֶׂה כָּל יוֹם לָאָדָם לַחֲטֹא לִפְנֵי רִבּוֹנוֹ, וְיֵצֶר הָרָע הַזֶּה לֹא זָז מִבֶּן הָאָדָם מִיּוֹם שֶׁנּוֹלַד הָאָדָם לְעוֹלָמִים, וְיֵצֶר הַטּוֹב בָּא לָאָדָם מִיּוֹם שֶׁבָּא לְהִטָּהֵר.

וְאִימָתַי אָתֵי בַּר נָשׁ לְאִתְדַּבָּקָא כַּד אִיהוּ בַּר תְּלִיסַר שְׁנִין, כְּדֵין אִזְדַּוַּוג בַּר נָשׁ בְּתַרְוַוייהוּ חַד מִימִינָא וְחַד מִשְּׂמָאלָא, יֵצֶר טוֹב לִימִינָא וְיֵצֶר רַע לְשְׂמָאלָא. וְאִלֵּין אִינּוּן תְּרֵין מַלְאָכִין מַמָּשׁ מְמַנָּן, וְאִינּוּן מִשְׁתַּכְּחִין תָּדִיר בַּהֲדֵיהּ דְּבַר נָשׁ.

אָתֵי בַּר נָשׁ לְאִתְדַּבָּקָא, הַהוּא יֵצֶר הָרָע אִתְכַּפְיָא קַמֵּיהּ וְשַׁלִּיט יְמִינָא עַל שְׂמָאלָא. וְתַרְוַוייהוּ מִזְדַּוְּוגִין לְנַטְרָא לֵיהּ לְבַר נָשׁ בְּכָל אָרְחוֹי דְּהוּא עָבִיד. הָדָא הוּא דִּכְתִיב כִּי מַלְאָכָיו יְצַוֶּה לָךְ לִשְׁמָרְךָ בְּכָל דְּרָכֶיךָ.

רַבִּי אֶלְעָזָר מוֹקִים לֵיהּ לְהַאי קְרָא בְּיַעֲקֹב, דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אַזְמִין בַּהֲדֵיהּ מַלְאָכִין מַשְׁרְיָין מְמַנָּן. בְּגִין דְּהָא אִיהוּ אָתֵי שְׁלִים בְּשִׁבְטִין עִלָּאִין כְּלִילוּ שְׁלֵמִין בְּדִקָּא יָאוּת, כְּמָה דְּאִתְמַר

לשון הקודש

וּמָתַי בָּא אָדָם לְהִטָּהֵר? כְּשֶׁהוּא בֶּן שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה שָׁנִים, אָז מִזְדַּוֵּג הָאָדָם בִּשְׁנֵיהֶם, אֶחָד מִיָּמִין וְאֶחָד מִשְּׂמֹאל. יֵצֶר טוֹב לְיָמִין, וְיֵצֶר הָרָע לִשְׂמֹאל. וְאֵלֶּה הֵם שְׁנֵי מַלְאָכִים מַמָּשׁ מְמֻנִּים, וְהֵם נִמְצָאִים תָּמִיד עִם הָאָדָם.

בָּא בֶּן אָדָם לְהִטָּהֵר – אוֹתוֹ יֵצֶר הָרָע נִכְפֶּה לְפָנָיו, וְשׁוֹלֵט הַיָּמִין עַל הַשְּׂמֹאל.

וּשְׁנֵיהֶם מִזְדַּוְּגִים לִשְׁמֹר אֶת הָאָדָם בְּכָל דְּרָכָיו שֶׁהוּא עוֹשֶׂה. זֶהוּ שֶׁכָּתוּב כִּי מַלְאָכָיו יְצַוֶּה לָךְ לִשְׁמָרְךָ בְּכָל דְּרָכֶיךָ.

רַבִּי אֶלְעָזָר מְבָאֵר אֶת הַפָּסוּק הַזֶּה בְּיַעֲקֹב, שֶׁהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא הִזְמִין עִמּוֹ מַלְאָכִים מַחֲנוֹת מְמֻנִּים, מְשׁוּם שֶׁהֲרֵי הוּא בָּא שָׁלֵם בִּשְׁבָטִים עֶלְיוֹנִים כֻּלָּם

(דִּכְתִיב) וְיַעֲקֹב הָלַךְ לְדַרְכּוֹ וַיִּפְגְּעוּ בּוֹ מַלְאֲכֵי אֱלֹהִים וְאִתְּמָר. וְהָכָא כֵּיוָן דְּאִשְׁתְּזִיב מִנַּיְהּ דְּלָבָן וְהָא אִתְּפְּרַשׁ מִנַּיְהּ כְּדֵין אִזְדַּוְּוגַת עִמֵּיהּ שְׁכִינְתָּא וְאַתּוּ מַשְׁרְיָין קַדִּישִׁין לְסַחֲרָא לֵיהּ, וּכְדֵין (דף קסו ע"א) וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב כַּאֲשֶׁר רָאָם וְגוֹ'. וּמֵאינּוּן מַלְאָכִין שַׁדַּר לֵיהּ לְעֵשָׂו הָדָא הוּא דִּכְתִיב וַיִּשְׁלַח יַעֲקֹב מַלְאָכִים, מַלְאָכִים מַמָּשׁ הֲווֹ וַדַּאי.

פְּתַח רִבִּי יִצְחָק וְאָמַר כְּתִיב, (תהלים לד) חוֹנֶה מַלְאַךְ יְיָ סָבִיב לִירֵאָיו וַיְחַלְּצֵם, הָא אוּקְמוּהָ. אֲבָל בְּאֶתַר חַד כְּתִיב כִּי מַלְאָכָיו יְצַוֶּה לָךְ, מַלְאָכָיו סַגִּיאִין, וְהָכָא חַד דִּכְתִיב חוֹנֶה מַלְאַךְ יְיָ סָבִיב לִירֵאָיו וַיְחַלְּצֵם. אֶלָּא כִּי מַלְאָכָיו יְצַוֶּה לָךְ, אִלֵּין שְׁאַר מַלְאָכִין. מַלְאַךְ יְיָ סָבִיב דָּא שְׁכִינְתָּא, כְּמָה דְאַתְּ אָמַר, (שמות ג) וַיֵּרָא מַלְאַךְ יְיָ אֵלָיו בְּלַבַּת אֵשׁ מִתּוֹךְ

לשון הקודש

שְׁלֵמִים בָּרָאוּי, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר וְיַעֲקֹב הָלַךְ לְדַרְכּוֹ וַיִּפְגְּעוּ בּוֹ מַלְאֲכֵי אֱלֹהִים, וְנִתְבָּאֵר. וְכָאן, כֵּיוָן שֶׁנִּצּוֹל מִלָּבָן וַהֲרֵי נִפְרַד מִמֶּנּוּ, אָז הִזְדַּוְּגָה עִמּוֹ שְׁכִינָה, וּבָאוּ מַחֲנוֹת קְדוֹשִׁים לְהַקִּיף אוֹתוֹ, וְאָז וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב כַּאֲשֶׁר רָאָם וְגוֹ', וּמֵאוֹתָם מַלְאָכִים שָׁלַח לְעֵשָׂו, זֶהוּ שֶׁכָּתוּב וַיִּשְׁלַח יַעֲקֹב מַלְאָכִים. מַלְאָכִים מַמָּשׁ הָיוּ וַדַּאי.

פְּתַח רַבִּי יִצְחָק וְאָמַר, כָּתוּב (תהלים לד) חֹנֶה מַלְאַךְ ה' סָבִיב לִירֵאָיו וַיְחַלְּצֵם. הֲרֵי פֵּרְשׁוּהָ. אֲבָל בִּמְקוֹם אֶחָד כָּתוּב כִּי מַלְאָכָיו יְצַוֶּה לָךְ, מַלְאָכָיו רַבִּים, וְכָאן אֶחָד, שֶׁכָּתוּב חֹנֶה מַלְאַךְ ה' סָבִיב לִירֵאָיו וַיְחַלְּצֵם. אֶלָּא כִּי מַלְאָכָיו יְצַוֶּה לָךְ – אֵלּוּ שְׁאָר מַלְאָכִים. מַלְאַךְ ה' סָבִיב – זוֹ שְׁכִינָה, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (שמות ג) וַיֵּרָא מַלְאַךְ ה' אֵלָיו בְּלַבַּת אֵשׁ מִתּוֹךְ

הַפְּנֶה. וּבְגִין כָּךְ חוֹנֶה מַלְאַךְ יְיָ סָבִיב לִירֵאָיו, לַאֲקָפָא לֵיהּ בְּכָל סִטְרִין בְּגִין לְשֵׁזָבָא לֵיהּ. וְכַד שְׁכִינְתָּא שַׁרְיָא בְּגַוֵּיהּ דְּבַר נָשׁ, כַּמָּה מַשְׁרְיָין קַדִּישִׁין כְּלְחוּ אִזְדַּמְּנוּ לְתַמָּן.

תָּא חָזֵי, כַּד דָּוִד מַלְכָּא אִשְׁתְּזִיב מֵאָבִישׁ מֶלֶךְ גַּת כְּדֵין אָמַר הַאי, בְּגִין דִּשְׁכִינְתָּא סַחֲרָא לֵיהּ וְאִשְׁתְּזִיב מִנַּיְיהוּ מֵאָבִישׁ וּמֵעַמֵּיהּ כָּל אִינּוּן דְּאַתְקִיפוּ (נ"א דְאַקִּיפוּ) בֵּיהּ, מַה כְּתִיב, (שמואל א כא) וַיִּתְהוֹלֵל בְּיָדָם, אַמַּאי וַיִּתְהוֹלֵל, וַיִּשְׁתַּגַּע מִיבְעֵי לֵיהּ, כְּמָה דְאַתְּ אָמַר, (שם) כִּי הֲבֵאתֶם אֶת זֶה לְהִשְׁתַּגֵּעַ עָלָי.

אֶלָּא אַהֲדַר עַל הַהוּא מִלָּה דְּאָמַר דָּוִד בְּקַדְמִיתָא דִּכְתִיב, (תהלים עג) כִּי קִנֵּאתִי בַהוֹלְלִים וְגוֹ'. אָמַר לֵיהּ קֻדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא חַיֶּיךָ עֲדַיִין אַנְתְּ אִצְטְרִיךְ לְהַאי, כֵּיוָן דְּעָאל לְבֵי אָבִישׁ וְאַתְקִיפוּ בֵּיהּ, מַה כְּתִיב

לשון הקודש

הַפְּנֶה. וְלָכֵן חֹנֶה מַלְאַךְ ה' סָבִיב לִירֵאָיו, לְהַקִּיפוֹ בְּכָל הַצְּדָדִים כְּדֵי לְהַצִּיל אוֹתוֹ, וּכְשֶׁהַשְּׁכִינָה שׁוֹרָה בְּתוֹךְ הָאָדָם, כַּמָּה מַחֲנוֹת קְדוֹשִׁים כֻּלָּם מִזְדַּמְּנִים לְשָׁם.

בֹּא רְאֵה, כְּשֶׁדָּוִד הַמֶּלֶךְ נִצַּל מֵאָבִישׁ מֶלֶךְ גַּת, אָז אָמַר אֶת זֶה, מִשּׁוּם שֶׁהַשְּׁכִינָה הִקִּיפָה אוֹתוֹ וְנִצַּל מֵהֶם מֵאָבִישׁ וּמֵעַמּוֹ, כָּל אוֹתָם שֶׁהִתְקִיפוּ [שֶׁהִקִּיפוּ] אוֹתוֹ. מַה כָּתוּב? (שמואל–א כא) וַיִּתְהוֹלֵל בְּיָדָם, לָמָּה וַיִּתְהוֹלֵל? הָיָה צָרִיךְ לִכְתֹּב וַיִּשְׁתַּגַּע, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (שם) כִּי הֲבֵאתֶם אֶת זֶה לְהִשְׁתַּגֵּעַ עָלָי.

אֶלָּא חָזַר עַל אוֹתוֹ דָּבָר שֶׁאָמַר דָּוִד בַּתְּחִלָּה, שֶׁכָּתוּב (תהלים עג) כִּי קִנֵּאתִי בַהוֹלְלִים וְגוֹ'. אָמַר לוֹ הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ

וַיִּתְהוֹלֵל בְּיָדָם, כְּאִינּוּן הוֹלְלִים דְּקַנְּיֵי בְקַדְמִיתָא, וּכְדֵין אַתְיָא שְׁכִינְתָּא וְשַׁרְיָא סַחֲרָנֵיהּ דְּדָוִד.

וְאִי תֵּימָא שְׁכִינְתָּא לָא שַׁרְיָא אֶלָּא בְּאַחְסַנְתֵּיהּ, דְּאִיהִי אַרְעָא קַדִּישָׁא. וַדַּאי לָא שַׁרְיָא בְּגִין (דְּיַנְקִין) **לְיַנָּקָא מִנָּהּ, אֲבָל לַאֲגָנָא שַׁרְיָא. וְהָכָא כַּד אָתָא יַעֲקֹב מִבֵּי לָבָן כְּלְהוּ מַשְׁרְיָין קַדִּישִׁין סַחֲרָן לֵיהּ וְלָא אִשְׁתָּאַר בִּלְחוֹדוֹי.**

אָמַר רִבִּי חִזְקִיָּה אִי הָכִי (ס"א דְּכֻלְּהוּ מַשְׁרְיָין קַדִּישִׁין אָתוּ בַּהֲדֵיהּ וּשְׁכִינְתָּא בַּהֲדֵיהּ), **אַמַּאי כְּתִיב וַיִּוָּתֵר יַעֲקֹב לְבַדּוֹ וְגוֹ'. אָמַר רִבִּי יְהוּדָה בְּגִין דְּאָעִיל גַּרְמֵיהּ לְסַכָּנָה, וְחָוָה חָמֵי לְהַהִיא סַכָּנָה בְּעֵינוֹי, אִינּוּן אִתְפָּרְשׁוּ מִנֵּיהּ, וּכְדֵין אָמַר קָטַנְתִּי מִכֹּל הַחֲסָדִים וּמִכָּל הָאֱמֶת, אִלֵּין אִינּוּן מַשְׁרְיָין קַדִּישִׁין דְּאִתְפָּרְשׁוּ מִנֵּיהּ.**

לשון הקודש

הוּא: חַיֶּיךָ עֲדַיִן אַתָּה צָרִיךְ אֶת זֶה. כֵּיוָן שֶׁנִּכְנַס לְבֵית אָכִישׁ וְהֶחֱזִיקוּ בּוֹ, מַה כָּתוּב? וַיִּתְהוֹלֵל בְּיָדָם, כְּאוֹתָם הוֹלְלִים שֶׁקִּנְּאוּ בָּהֶם בַּהַתְחָלָה. וְאָז בָּאָה שְׁכִינָה וְשָׁרְתָה סְבִיב דָּוִד.

וְאִם תֹּאמַר שֶׁהַשְּׁכִינָה לֹא שׁוֹרָה כִּי אִם בְּנַחֲלָתָהּ, שֶׁהִיא הָאָרֶץ הַקְּדוֹשָׁה – וַדַּאי לֹא שׁוֹרָה בָּעָבוּר (שֶׁיּוֹנְקִים) לִינֹק מִמֶּנָּה, אֲבָל שׁוֹרָה כְּדֵי לְהָגֵן. וְכָאן כְּשֶׁבָּא יַעֲקֹב מִבֵּית לָבָן, כָּל הַמַּחֲנוֹת הַקְּדוֹשִׁים הִקִּיפוּ אוֹתוֹ, וְלֹא נִשְׁאַר לְבַדּוֹ.

אָמַר רַבִּי חִזְקִיָּה, אִם כָּךְ (ס"א שֶׁכָּל הַמַּחֲנוֹת הַקְּדוֹשִׁים בָּאוּ עִמּוֹ וְהַשְּׁכִינָה עִמּוֹ), לָמָּה כָּתוּב וַיִּוָּתֵר יַעֲקֹב לְבַדּוֹ וְגוֹ'? אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, מִשּׁוּם שֶׁהִכְנִיס עַצְמוֹ לְסַכָּנָה וְהָיָה רוֹאֶה אוֹתָהּ סַכָּנָה בְּעֵינָיו, הֵם פָּרְשׁוּ מִמֶּנּוּ, וְאָז אָמַר, קָטַנְתִּי מִכֹּל הַחֲסָדִים וּמִכָּל הָאֱמֶת, אֵלּוּ הֵם הַמַּחֲנוֹת הַקְּדוֹשִׁים שֶׁנִּפְרְדוּ מִמֶּנּוּ.

רַבִּי יִצְחָק אָמַר בְּגִין לְשַׁבְקָא לֵיהּ עִם הַהוּא מְמַנָּא דְּעֵשָׂו דְּבִרְשׁוּתָא עִלָּאָה הָוָה אָתֵי. וְאִלֵּין אָזְלֵי לְמֵימַר שִׁירָתָא דְּמָטָא וְמִנַּיְהוּ לְשַׁבָּחָא לֵיהּ לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּהַהִיא שַׁעְתָּא, וּלְבָתַר אַהֲדָרוּ, הָדָא הוּא דִּכְתִיב קָטַנְתִּי מִכֹּל הַחֲסָדִים וּמִכָּל הָאֱמֶת אֲשֶׁר עָשִׂיתָ אֶת עַבְדֶּךָ וְגוֹ', וְעַתָּה הָיִיתִי לִשְׁנֵי מַחֲנוֹת. מַחֲנָה שְׁכִינְתָּא, וְכָל בֵּיתֵיהּ, (ס"א מַחֲנֶה חַד הָוָה דִּכְתִיב מַחֲנֵה אֱלֹהִים זֶה), לִשְׁנֵי מַחֲנוֹת, דְּהָווֹ שְׁלִים מִכָּל סִטְרִין מִתְּרִין חוּלָקִין חִוַּור וְסוּמָק.

רַבִּי אֶלְעָזָר אָמַר, הָא אִתְּמַר, הַהוּא לֵילְיָא שׁוּלְטָנוּתָא דְּסִטְרָא דְּעֵשָׂו הָוָה בְּהַהִיא שַׁעְתָּא דְּהָא כְּתִיב (בראשית א) יְהִי מְאֹרֹת חָסֵר, וּבְגִין כָּךְ וַיִּוָּתֵר יַעֲקֹב לְבַדּוֹ, דְּאִשְׁתָּאַר יַעֲקֹב דְּאִיהוּ שִׁמְשָׁא בִּלְחוֹדּוֹי, דְּאִתְכַּסְיָא סִיהֲרָא מִן שִׁמְשָׁא. וְאַף עַל גַּב דְּנְטִירוּ

לשון הקודש

רַבִּי יִצְחָק אָמַר, כְּדֵי לְהַשְׁאִירוֹ עִם אוֹתוֹ מְמֻנֶּה שֶׁל עֵשָׂו שֶׁהָיָה בָּא בִּרְשׁוּת עֶלְיוֹנָה, וְאֵלֶּה הָלְכוּ לוֹמַר שִׁירָה, שֶׁהִגִּיעַ זְמַנָּם לְשַׁבֵּחַ אֶת הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא בְּאוֹתָהּ שָׁעָה, וְאַחַר כָּךְ חָזְרוּ. זֶהוּ שֶׁכָּתוּב קָטַנְתִּי מִכֹּל הַחֲסָדִים וּמִכָּל הָאֱמֶת אֲשֶׁר עָשִׂיתָ אֶת עַבְדֶּךָ וְגוֹ', וְעַתָּה הָיִיתִי לִשְׁנֵי מַחֲנוֹת. מַחֲנֵה שְׁכִינָה, וְכָל בֵּיתוֹ. (ס"א מַחֲנֶה אֶחָד הָיָה, שֶׁכָּתוּב מַחֲנֵה אֱלֹהִים זֶה). לִשְׁנֵי מַחֲנוֹת – שֶׁהָיָה שָׁלֵם מִכָּל הַצְּדָדִים מִשְּׁנֵי חֲלָקִים, לָבָן וְאָדֹם.

רַבִּי אֶלְעָזָר אָמַר, הֲרֵי נִתְבָּאֵר אוֹתוֹ לַיְלָה שִׁלְטוֹן שֶׁל צַד שֶׁל עֵשָׂו הָיָה בְּאוֹתָהּ שָׁעָה, שֶׁהֲרֵי כָּתוּב (בראשית א) יְהִי מְאֹרֹת חָסֵר, וּמִשּׁוּם כָּךְ וַיִּוָּתֵר יַעֲקֹב לְבַדּוֹ, שֶׁנִּשְׁאַר יַעֲקֹב, שֶׁהוּא שֶׁמֶשׁ לְבַדּוֹ, שֶׁהִתְכַּסְּתָה הַלְּבָנָה מִן הַשֶּׁמֶשׁ.

(ס"א וְעִם כָּל דָּא נְטִירוּ) דְּקֻדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לָא אִתְעַדֵּי מִנַּיְהּ מִכֹּל וָכֹל, וְעַל דָּא לֹא יָכוֹל לוֹ, דִּכְתִיב וַיַּרְא כִּי לֹא יָכוֹל לוֹ.

אִסְתַּכַּל לִימִינָא וְחָמָא לְאַבְרָהָם. אִסְתַּכַּל לִשְׂמָאלָא וְחָמָא לְיִצְחָק. אִסְתַּכַּל בְּגוּפָא וְחָמָא דְּאִתְכְּלִיל מִפִּטְרָא דָּא וְאִתְכְּלִיל מִפִּטְרָא דָּא, כְּדֵין וַיִּגַּע בְּכַף יֶרְכּוֹ. בְּחַד עַמּוּדָא דְּסָמִיךְ לְגוּפָא דְּאִיהוּ לְבַר מִן גּוּפָא.

וּבְגִין כָּךְ חוּנָּה מַלְאַךְ יְיָ סָבִיב לִירֵאָיו וַיְחַלְּצֵם, אַקִּיף לֵיהּ בְּכָל סִטְרוֹי בְּגִין לְשֵׁזָבָא לֵיהּ, וְכַד שָׁרָא שְׁכִינְתָּא בְּגַוֵּיהּ (ס"א לְגַבֵּיהּ) כַּמָּה חֵילִין וּמַשְׁרְיָין אָתוּ בַּהֲדֵיהּ, וּמֵאינּוּן מַלְאָכִין שַׁדַּר לְגַבֵּיהּ דְּיֵעְשָׂו:

וַיִּשְׁלַח יַעֲקֹב מַלְאָכִים, אָמַר רִבִּי אַבָּא וְכִי אַמַּאי אִתְעַר אִיהוּ לְגַבֵּיהּ דְּעֵשָׂו, וְטַב הָוָה לֵיהּ

לשון הקודש

וְאַף עַל גַּב שֶׁשְּׁמִירַת וְעִם כָּל זֶה הַשְׁמִירָה שֶׁל הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא לֹא זָזָה מִמֶּנּוּ מִכֹּל וָכֹל, וְעַל זֶה לֹא יָכֹל לוֹ, שֶׁכָּתוּב וַיַּרְא כִּי לֹא יָכֹל לוֹ.

הִסְתַּכֵּל יְמִינָה וְרָאָה אֶת אַבְרָהָם, הִסְתַּכֵּל שְׂמֹאלָה וְרָאָה אֶת יִצְחָק, הִסְתַּכֵּל בַּגּוּף וְרָאָה שֶׁנִּכְלָל מִצַּד זֶה וְנִכְלָל מִצַּד זֶה, וְאָז וַיִּגַּע בְּכַף יֶרְכּוֹ, בְּעַמּוּד אֶחָד הַסָּמוּךְ לַגּוּף, שֶׁהוּא מִחוּץ לַגּוּף.

וְלָכֵן חֹנֶה מַלְאַךְ ה' סָבִיב לִירֵאָיו וַיְחַלְּצֵם, הִקִּיפוֹ בְּכָל צְדָדָיו כְּדֵי לְהַצִּילוֹ. וּכְשֶׁשָּׁרְתָה שְׁכִינָה בְּתוֹכוֹ (ס"א אֵלָיו), כַּמָּה חֲיָלוֹת וּמַחֲנוֹת בָּאוּ עִמָּהּ, וּמֵאוֹתָם מַלְאָכִים שָׁלַח לְעֵשָׂו.

וַיִּשְׁלַח יַעֲקֹב מַלְאָכִים. אָמַר רַבִּי אַבָּא,